

Strauji samazinās kokzāģētavu produkcijas apjoms pasaulē. 2024. gadā gaidāms pavērsiens ASV

2023.gada 11.decembris

Avots: Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Zāģētavas daudzviet pasaulē jau ir samazinājušas ražošanu un šī tendence turpinās. Lielākais kritums ir vērojams Centrāleiropā un Kanādā. Kanādā saskaņā ar mūsu novērtējumiem zāģētavu ražošanas apjoms pēdējo piecu gadu laikā ir samazinājies par aptuveni 20 % jeb aptuveni 15 miljoniem m³.

Eiropā, pēc pēdējām aplēsēm, pēdējo trīs gadu laikā ražošana samazinājusies par aptuveni 15 % jeb 15 miljoniem m³. Amerikas Savienoto Valstu dienvidu štatos ražošanas apjomi ir nedaudz palielinājušies, taču tas nekompensē zaudējumus Eiropā un Kanādā. Tādējādi kopējais ražošanas samazinājums Ziemeļamerikā un Eiropā tiek lēsts no aptuveni 200 līdz 180 miljoniem m³. Trīs gadu laikā 20 miljonu m³ zaudējums var nešķīst liels, taču, lai atrastu līdzīgu ražošanas apjomu, ir jāatgriežas 2014. gadā. Ja vēl piebilst, ka Krievijas eksports uz Ķīnu trīs gadu laikā ir samazinājies par aptuveni 2 miljoniem m³ un principā ir pilnīgi beidzies eksports uz Eiropu, tad globālajā tirgū ir izveidojies zināms līdzsvars.

ASV ir tuvu pavērsienam, bet ja aplūkojam būvniecības tirgus Eiropā, tie joprojām šķiet "pilnīgā tumsā tīti". Gandrīz visās valstīs tirgus uzticamības rādītāji ir dramatiski kritušies un turpina krist. Sarežģīta situācija ir Zviedrijā, kur būvniecība drīz vien būs nokritis līdz 90. gadu krīzes līmenim. Ķīna cīnās ar visdažādākajām problēmām, un patēriņš nav sācies. Tuvo un Vidējo Austrumu reģiona tirgus aktivizējas, kad ir lēti materiāli, bet nemieri šajā reģionā ir kļuvuši biedējoši. Japāna, iespējams, jāuzskata par "optimistisku zemi", taču kontekstā tā ir mazs tirgus. Tieši ASV redzams liels potenciāls.

ASV ir ārkārtīgi liela vajadzība pēc būvmateriāliem, ekonomika ir uzplaukumā, bezdarbs ir rekordzemā līmenī, vismaz pagaidām. ASV vidējam mājokļu īpašniekam ir kredīti, kas ir fiksēti uz ilgāku laiku nekā

20 gadi, un tāpēc īstermiņa procentu likmju izmaiņas to tik ļoti neietekmē. Taču, aplūkojot 30 gadu hipotēku kredītu likmi un mājokļu cenas, redzama novēlota, bet ļoti skaidra sakarība. Mēs uzskatām, ka ilgtermiņa procentu likmes ASV ir sasniegušas augstāko punktu un turpmāk samazināsies. Paredzams, ka mājokļu tirgus uzplaukumu piedzīvos 2024. gada pavasarī-vasarā. Tas varētu būt lielais pagrieziena punkts koksnes izstrādājumu tirgū.